

Wykład 4 – zadania domowe- odpowiedzi

1) Znaleźć wszystkie pierwiastki całkowite wielomianu

$$W(x) = x^3 + x^2 - 5x + 3$$

Szukamy pierwszego pierwiastka wśród podzielników wyrazu wolnego
tj. wśród liczb: -1,1,-2,2,-3,3

Znajdujemy że $W(1) = 0$

Teraz wykorzystując schemat Hornera znajdujemy wynik dzielenia $W(x)$ przez $(x-1)$:

	1	1	-5	3
1	1	2	-3	0

$$x_1 = 1$$

$$W(x) = (x-1)(x^2 + 2x - 3)$$

$$\Delta = 4 + 12 = 16$$

$$\sqrt{\Delta} = 4$$

$$x_2 = \frac{-2-4}{2} = -3$$

$$x_3 = \frac{-2+4}{2} = 1$$

$$ODP: x_1 = x_3 = 1, \quad x_2 = -3$$

2) Znając jeden z pierwiastków podanego wielomianu rzeczywistego znaleźć pozostałe pierwiastki:

$$W(z) = z^4 - z^3 + z^2 + 9z - 10, \quad z_1 = 1 + 2i$$

Drugim pierwiastkiem jest liczba sprzężona $z_2 = \bar{z}_1 = 1 - 2i$ (z własności wielomianu)

$$(z - z_1)(z - z_2) = (z - 1 - 2i)(z - 1 + 2i) = z^2 - 2z + 5$$

Aby obliczyć pozostałe pierwiastki wykonujemy dzielenie:

$$(z^4 - z^3 + z^2 + 9z - 10) : (z^2 - 2z + 5) = z^2 + z - 2$$

Sposób dzielenia wielomianów:

$$\begin{array}{r} z^4 - z^3 + z^2 + 9z - 10 : z^2 - 2z + 5 = z^2 + z - 2 \\ - z^4 - 2z^3 + 5z^2 \\ \hline z^3 - 4z^2 + 9z - 10 \\ - z^3 - 2z^2 + 5z \\ \hline -2z^2 + 4z - 10 \\ - -2z^2 + 4z - 10 \\ \hline = = = \end{array}$$

$$W(x) = (z^2 - 2z + 5)(z^2 + z - 2)$$

Aby wyliczyć pozostałe dwa pierwiastki bierzemy pod uwagę wielomian:

$$\begin{aligned} z^2 + z - 2 \\ \Delta = 1 + 8 = 9 \\ \sqrt{\Delta} = 3 \\ z_3 = \frac{-1-3}{2} = -2 \\ z_4 = \frac{-1+3}{2} = 1 \end{aligned}$$

ODP:

$$\begin{aligned} z_1 &= 1 + 2i, \\ z_2 &= 1 - 2i \\ z_3 &= -2 \\ z_4 &= 1 \end{aligned}$$

3) Rozwiąż równanie: $z^6 = (3+i)^{12}$

I sposób rozwiązania

$$z^6 = ((3+i)^2)^6$$

$$z^6 = (8+6i)^6$$

$$z_0 = 8+6i$$

$$|z| = \sqrt{64+36} = \sqrt{100} = 10$$

$$\cos \varphi = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

$$\sin \varphi = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

$$\varphi = \arccos \frac{4}{5} \quad \wedge \quad \varphi = \arcsin\left(\frac{3}{5}\right)$$

$$z_0 = 10 \left(\cos\left(\arccos \frac{4}{5}\right) + i \sin\left(\arccos \frac{4}{5}\right) \right)$$

$$z_0 = \sqrt[6]{z_p} = \sqrt[6]{r_p} \left(\cos \frac{\varphi_p}{6} + i \sin \frac{\varphi_p}{6} \right)$$

$$z_p = 10^6$$

$$\varphi_p = 6 \arccos \frac{4}{5}$$

$$z_k = \sqrt[6]{z_p} \left(\cos\left(\frac{\varphi_p + 2k\pi}{6}\right) + i \sin\left(\frac{\varphi_p + 2k\pi}{6}\right) \right)$$

$$z_1 = 10 \left(\cos\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{\pi}{3}\right) + i \sin\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{\pi}{3}\right) \right)$$

$$z_2 = 10 \left(\cos\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{2\pi}{3}\right) + i \sin\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{2\pi}{3}\right) \right)$$

$$z_3 = 10 \left(\cos\left(\arccos \frac{4}{5} + \pi\right) + i \sin\left(\arccos \frac{4}{5} + \pi\right) \right)$$

$$z_4 = 10 \left(\cos\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{4\pi}{3}\right) + i \sin\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{4\pi}{3}\right) \right)$$

$$z_5 = 10 \left(\cos\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{5\pi}{3}\right) + i \sin\left(\arccos \frac{4}{5} + \frac{5\pi}{3}\right) \right)$$

II sposób rozwiązania

Możemy wykorzystać ogólną teorię pierwiastków stopnia n .

Jeżeli mamy dowolny k -ty pierwiastek to następne pierwiastki znajdziemy stosując wzór:

$$z_{k+l} = z_k \cdot \left[\cos\left(l \cdot \frac{2\pi}{n}\right) + i \cdot \sin\left(l \cdot \frac{2\pi}{n}\right) \right] = z_k \cdot \left[\cos\left(\frac{2\pi}{n}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{2\pi}{n}\right) \right]^l \quad ; \quad l = 1, 2, \dots, n-1$$

Zauważamy że:

$$z^6 = (3+i)^{12} = [(3+i)^2]^6 = (8+i \cdot 6)^6$$

Zatem jednym z pierwiastków jest: $z_k = 8 + i \cdot 6$

Ponieważ dalej:

$$\cos\left(\frac{2\pi}{n}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{2\pi}{n}\right) = \cos\left(\frac{2\pi}{6}\right) + i \sin\left(\frac{2\pi}{6}\right) = \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} + i \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}$$

A więc kolejno:

$$z_k = 8 + i \cdot 6$$

$$z_{k+1} = (8 + i \cdot 6) \cdot \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^1 = (4 - 3\sqrt{3}) + i \cdot (3 + 4\sqrt{3})$$

$$z_{k+2} = (8 + i \cdot 6) \cdot \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 = (-4 - 3\sqrt{3}) + i \cdot (-3 + 4\sqrt{3})$$

$$z_{k+3} = (8 + i \cdot 6) \cdot \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^3 = (-8) + i \cdot (-6)$$

$$z_{k+4} = (8 + i \cdot 6) \cdot \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^4 = (-4 + 3\sqrt{3}) + i \cdot (-3 - 4\sqrt{3})$$

$$z_{k+5} = (8 + i \cdot 6) \cdot \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^5 = (4 + 3\sqrt{3}) + i \cdot (3 - 4\sqrt{3})$$

4) Obliczyć $\sqrt[4]{-16}$.

$$z = -16$$

$$|z| = 16$$

$$\left. \begin{array}{l} \cos \varphi = -1 \\ \sin \varphi = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \varphi = \pi + 2k\pi$$

$$z = 16(\cos(\pi) + i \sin(\pi))$$

$$z_0 = 2 \left(\cos\left(\frac{\pi}{4}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \right) = 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} i \right) = \sqrt{2} + i\sqrt{2}$$

$$z_1 = 2 \left(\cos\left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{2}\right) \right) = 2 \left(-\sin\left(\frac{\pi}{4}\right) + i \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) \right) = 2 \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = (-\sqrt{2}) + i\sqrt{2}$$

$$z_2 = 2 \left(\cos\left(\frac{\pi}{4} + \pi\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{4} + \pi\right) \right) = 2 \left(-\cos\left(\frac{\pi}{4}\right) - i \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \right) = 2 \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} i \right) = (-\sqrt{2}) + i(-\sqrt{2})$$

$$z_3 = \sqrt[4]{16} \left(\cos\left(\frac{\pi}{4} + \frac{3\pi}{2}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{4} + \frac{3\pi}{2}\right) \right) = 2 \left(\sin\left(\frac{\pi}{4}\right) - i \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) \right) = 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} i \right) = \sqrt{2} + i(-\sqrt{2})$$